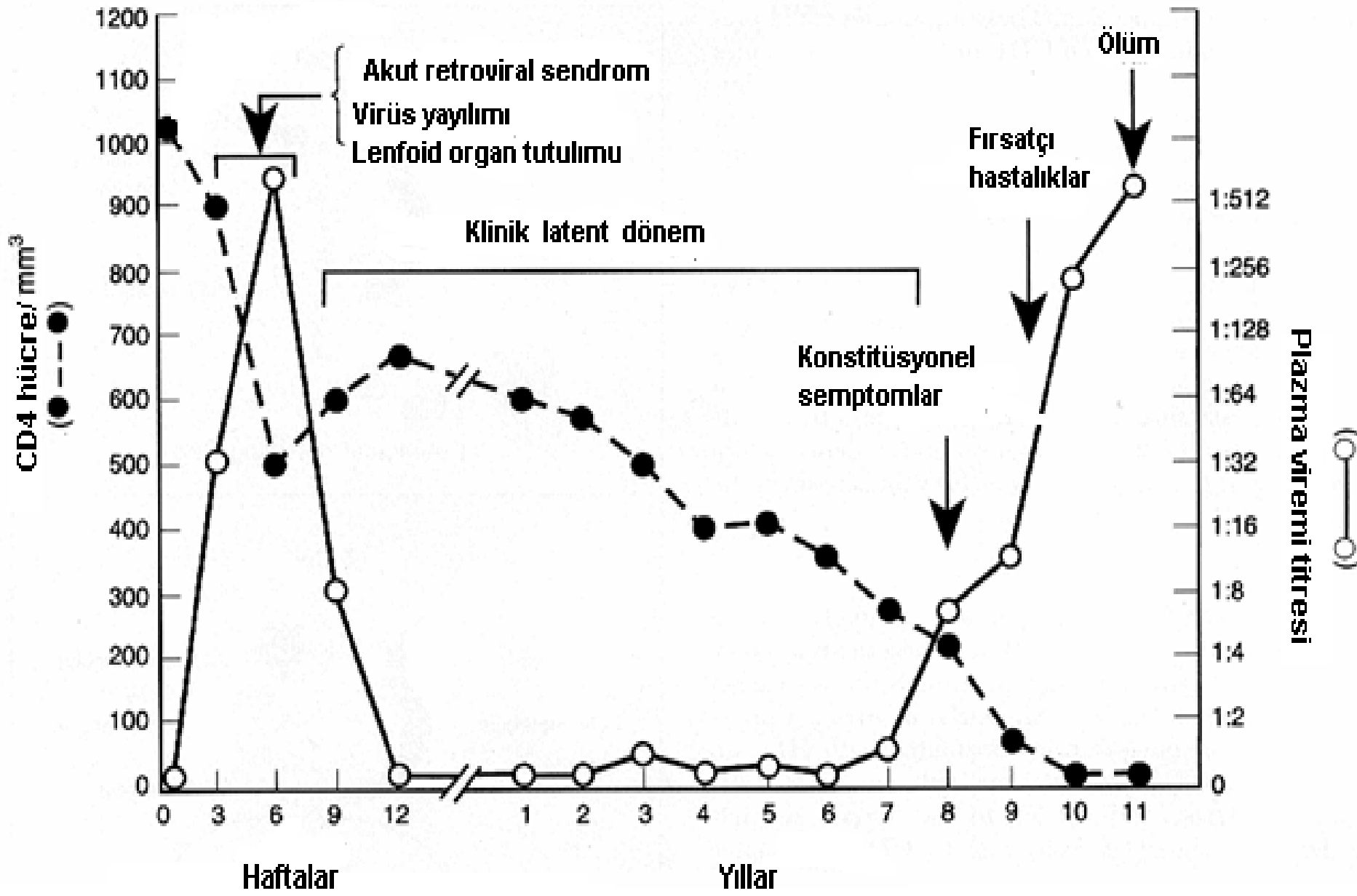

Muzaffer Fincancı

HIV Enfeksiyonunda Klinik ve İmmunolojik Sınıflama ve ART Başlama Kararı Alınması

HIV enfeksiyonu sınıflama sistemi

	Klinik kategori A	Klinik kategori B	Klinik kategori C
CD4>500/ μ L	A1	B1	C1
CD4:200-499/ μ L	A2	B2	C2
CD4<200/ μ L	A3	B3	C3

Klinik Kategori A

- Akut primer HIV enfeksiyonu
- Persistan jeneralize lenfadenopati
- Asemptomatik HIV enfeksiyonu

Klinik Kategori B

- Basiller anjiomatoz
- Orofarengeal kandidiyaz
- Tedaviye yanıt vermeyen vulvovaginal kandidiyaz
- Servikal displazi/karsinoma insitu
- Konstitüsyonel semptomlar; ateş, ishal, kilo kaybı
- Oral tüylü lökoplaki
- İdiyopatik trombositopenik purpura
- Listeriyoz
- Pelvik enflamatuvar hastalık
- Periferi nöropati
- Herpes zoster enfeksiyonu

Klinik Kategori C

- Trakea, bronş veya akciğer kandidiyazı
- Ösefagiyal kandidiyaz
- Servikal kanser
- Dissemine veya akciğer dışı koksidioidomikoz
- Akciğer dışı kriptokokkoz
- Kronik intestinal isosporiyaz (>1 ay)
- Kronik intestinal kriptosporidiyaz (> 1 ay)
- Sitomegalovirüs hastalığı (karaciğer, dalak, lenf bezi hariç)
- Sitemegalovirüs retiniti
- HIV'e bağlı ensefalopati
- *Herpes simplex*'e bağlı 1 aydan fazla süren ülserler, bronşit, pnömoni veya ösefajit
- Dissemine veya akciğer dışı histoplazmoz
- Kaposi sarkomu
- Burkitt lenfoması
- Primer beyin lenfoması
- Dissemine veya akciğer dışı *Mycobacterium avium complex*(MAC) veya *M.kansasii* enfeksiyonu
- *Mycobacterium tuberculosis* enfeksiyonu
- *Pneumocystis jirovecii* pnömonisi
- Tekrarlayan pnömoniler
- Progressif multifokal lökoensefalopati
- Tekrarlayan *Salmonella* septisemisi
- Beyinde toksoplazmoz
- HIV tükenmişlik sendromu

Bazı fırsatçı hastalıklar ile CD4 (+) T lenfosit sayısı arasındaki ilişki

Sınır yok	Pulmoner tüberküloz, Herpes zoster virus (HSV) enfeksiyonu, bakteriyel pnömoni, kaposi sarkomu, lenfoma
CD4<200mm³	Pneumocystis jirovecii pnömonisi (PCP), özofageal kandidiaz, Progressif multifokal lökoensefalopati,, Herpes simplex virus (HSV) enfeksiyonu
CD4<100mm³	Serebral toksoplazmoz, HIV ensefalopatisi, kriptokokkoz, milier tüberküloz
CD4<50 mm³	CMV retiniti, kriptosporidioz, MAC ve diğer atipik mikobakteri enfeksiyonları

ART ne zaman başlamalı?

Kararı etkileyen faktörler

- HIV ile ilişkili semptomlar
- CD₄ sayısı ve viral yük
- Hastalık seyrini etkileyen komorbiditeler
- Gebelik
- Hastalığın yayılma olasılığı
- Hastanın isteği
- Sosyo-ekonomik durum

ART başlanması önerilen HIV ile ilişkili semptomatik hastalıklar

- CDC : Kategori B ve C
- DSÖ : Klinik evre 3 ve 4
- Akut ve yeni HIV enfeksiyonu (Erken HIV enfeksiyonu) (BII)

Asemptomatik hastada CD4 sayısına göre tedavi önerileri

CD4 sayısı (hücre/mm ³)	DHHS 2013	EACS 2013	WHO 2013	BREZİLYA 2008	BOTSWANA 2008
<200	+	+	+	+	+
200-350	+	+	+	±	+<250
350-500	+(AII)	±	±	-	-
>500	+(BIII)	±	-	-	-

+ : Tedavi edilmelidir

± : Tedavi başlanması yararlıdır. Hastanın özel koşullarına göre tedavi önerilir

- : Tedavi önerilmez

HIV/AIDS TANI TEDAVİ REHBERİ - TÜRKİYE

KLİNİK KATEGORİ	CD4 T HÜCRESİ SAYISI	ÖNERİLEN
Semptomatik hasta	Herhangi bir değer	Tedavi başlanmalı
Aseptomatik hasta	<350 hücre/mm ³	Tedavi başlanmalı
Aseptomatik hasta	350-500 hücre/mm ³	Tedavi başlanması yararlıdır. Hastanın özel koşullarına göre tedavi önerilir.
Aseptomatik hasta	>500 hücre/mm ³	Tedavi başlanabilir. Hastanın özel koşulları değerlendirilerek, istekli ve hazırsa tedavi önerilebilir.

Daha Erken ART Başlanması Önerilen Durumlar

- CD4 T hücrelerinin sayısında hızlı azalma (>100 hücre/ $\text{mm}^3/\text{yıl}$) (AIII)
- Viral yük $>100\,000$ kopya/ml (BII)
- HIV ile ilişkili böbrek hastalığı (HIVAN) (AII)
- HIV ile ilişkili nörokognitiv bozukluk
- Yüksek kardiyovasküler risk
- Malinite varlığı
- Otoimmün hastalık
- >50 yaş (BIII)

Daha Erken ART Başlanması Önerilen Durumlar

□ Kronik HBV/HIV koenfeksiyonu (AII)

- *HBV'nin tedavi edilmesi gerekiyorsa veya $CD4 < 500$ ise $\Rightarrow$ ART +*

- *HBV'nin tedavisi gerekmiyorsa ve $CD4 > 500$ ise $\rightarrow$ ART $\pm$*

□ Kronik HCV/HIV koenfeksiyonu (BII)

□ Gebelik

Gebelerde antiretroviral tedavi/profilaksi deęerlendirmesi

Gebelik durumu	Tedavi/profilaksi
Kendi sağlığı için ART gereksinimi olan gebeler	Ömür boyu tedavi . Tedavi almayan gebelerde mümkün olan en kısa sürede ART başlanmalıdır. (Acil tedavi gereken gebelere gebeliğin ilk üç ayında olursa bile tedavi başlanmalıdır*) . Tedavi alanlarda almakta olduğu tedavinin etkinliği değerlendirilmeli, ART sürdürülmelidir*.
Kendi sağlığı için tedavi gereksinimi olmayan gebeler	Gebelik boyunca profilaksi . HIV viral yük düzeyine ve CD4 sayısına bakılmaksızın tüm gebelere ARV profilaksi (gebeliğin 14. haftasından sonra, 28. haftasından önce) başlanmalıdır.

Tüberküloz tedavisi başlanan koenfeksiyonlularda ART

Hastanın durumu	ART başlama zamanı
CD4<50 h/mm ³	2 hafta içinde başlanmalı (AI)
CD4≥50 h/mm ³ + ağır klinik tablo var	2-4 hafta içinde başlanmalı (BI,BIII)
CD4≥50 h/mm ³ + ağır klinik tablo yok	2-4 haftadan sonraya ertelenebilir 8-12 haftayı geçmemeli (AI,BIII)
Gebelik varsa	Olabildiğince erken başlanmalı (AIII)
MDR tüberküloz varsa	2-4 hafta içinde başlanmalı (BIII)

Erken tedavi için uyarılar

- ARV ilaç toksisiteleri yaşam kalitesini ve tedaviye uyumu olumsuz yönde etkileyebilir.
- Erken dönemde ilaç direnci gelişmesi ileriki tedavi seçeneklerini azaltabilir.

ART'nin ertelenebileceđi durumlar

- Hastanın ilaç kullanma isteğinin olmaması
- İlaçların devamlılığının sağlanmasının garanti altına alınamaması
- İlaç alımını aksatabilecek cerrahi girişim olasılığı
- ARV ile etkileşebilecek tedavi zorunlulukları
- $CD4 > 500$ hücre/mm³
- “Uzun sürede ilerleme göstermeyen hastalar” ? ve “elit kontroller” ?